॥ १६ ॥ १७ ॥ इतिउद्योग॰नैलकंठीयेभारतभावदीपेसप्तचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४७ ॥ ॥ ७ ॥ पृच्छामीति ॥ १ ॥ २ ॥ अन्वत्रस्तइत्यनुशब्दस्यअवोचदित्यनेनसंबंधः व्यवहिताश्चेति धातूपसर्गयोश्छांदसंव्यवहितत्वं विदानःजानन् उपद्गरेसमीपे कुरूणांमध्येधार्तराष्ट्रंब्रूयाइत्यन्वयोचदितिसंबंधः ॥ ३ ॥ ४ ॥ पांडवायोधनायपांडवैःसहयुद्धाय ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ कर्मपापं अनिर्विष्टंअनुपभुक्तं अश्विभ्यांअश्विपुत्राभ्यां ॥ ८ ॥ अपध्यानात्अपकारचिंतनमात्रात् गांपृथ्वीं ॥ ९ ॥ निर्वृत्तःसिद्धः सकलइत्ययुद्धपक्षेऽर्धस्यैवार्थस्यलाभोभवेत्सचानभिमतइतिसूचितं तत्राज्यार्धदानंमाकार्षीः

अभिवादयंतिवृद्धांश्चवयस्यांश्चवयस्यवत् ॥ यूनश्चाभ्यवदन्पार्थाःप्रतिपूज्ययथावयः ॥ १६ ॥ यथाहंधृतराष्ट्रेणशिष्टःपूर्वमितोगतः ॥ अब्रुवंपांडवान्गत्वात न्निबोधतपार्थिवाः ॥ १७ ॥ इतिश्रीमहाभारतेउद्योगपर्वणियानसंधिप॰संजयप्रत्यागमनेसप्तचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ४७ ॥ ॥ ७ ॥ धृतराष्ट्रउवाच पृच्छा मित्वांसंजयराजमध्येकिमब्रवीद्वाक्यमदीनसत्वः ॥ धनंजयस्तातयुधांप्रणेतादुरात्मनांजीवितच्छिन्महात्मा ॥ १ ॥ संजयउवाच दुर्योधनोवाचमिमां शृणोतुयदब्रवीदर्जुनोयोत्स्यमानः ॥ युधिष्ठिरस्यानुमतेमहात्माधनंजयःशृण्वतःकेशवस्य ॥ २ ॥ अन्वत्रस्तोबाहुवीर्यंविदानउपद्गरेवासुदेवस्यधीरः ॥ अवो चन्मांयोत्स्यमानःकिरीटीमध्येब्रूयाधार्तराष्ट्रंकुरूणां ॥ ३ ॥ संशृण्वतस्तस्यदुर्भाषिणोवैदुरात्मनःसूतपुत्रस्यसूत ॥ योयोद्धुमाशंसतिमांसदैवमंदप्रज्ञःकालप क्वोऽतिमूढः ॥ ४ ॥ येवैराजानःपांडवायोधनायसमानीताःशृण्वतांचापितेषां ॥ यथासमग्रंवचनंमयोक्तंसहामात्यंश्रावयेथानृपंतत् ॥ ५ ॥ यथानूनंदेवराज स्यदेवाःशुश्रूषंतेवज्रहस्तस्यसर्वे ॥ तथाशृण्वन्पांडवाःसृंजयाश्चकिरीटिनावाचमुक्तांसमर्थां ॥ ६ ॥ इत्यब्रवीदर्जुनोयोत्स्यमानोगांडीवधन्वालोहितपद्मनेत्रः ॥ नचेद्राज्यंमुंचतिधार्तराष्ट्रोयुधिष्ठिरस्याजमीढस्यराज्ञः ॥ ७ ॥ अस्तिनूनंकर्मकृतंपुरस्तादनिर्विष्टंपापकंधार्तराष्ट्रैः ॥ येषांयुद्धंभीमसेनार्जुनाभ्यांतथाश्विभ्यांवा सुदेवेनचैव ॥ ८ ॥ शैनेयेनध्रुवमात्तायुधेनधृष्टद्युम्नेनाथशिखंडिनाच ॥ युधिष्ठिरेणेंद्रकल्पेनचैवयोपध्यानान्निर्दहेद्गांदिवंच ॥ ९ ॥ तैश्चेद्योद्धुंमन्यतेधार्तराष्ट्रो निर्वृत्तोर्थःसकलःपांडवानां ॥ मातत्कार्षीःपांडवस्यार्थहेतोरुपैहियुद्धंयदिमन्यसेत्वं ॥ १० ॥ यांतांवनेदुःखशय्यामवात्सीत्प्रव्राजितःपांडवोधर्मचारी ॥ आप्नो तुतांदुःखतरामनर्थामंत्यांशय्यांधार्तराष्ट्रःपरासुः ॥ ११ ॥ ह्रियाज्ञानेनतपसादमेनशौर्येणाथोधर्मगुप्त्याधनेन ॥ अन्यायवृत्तिःकुरुपांडवेयानध्यातिष्ठद्धार्त राष्ट्रोदुरात्मा ॥ १२ ॥

पांडवस्यअर्थहेतोःहितार्थं ॥ १० ॥ दुःखशय्यांदुःखवासं अंत्यांशय्यांयुद्धेमरणंप्राप्तःसन् ॥ ११ ॥ त्वंएतावत्कुर्वित्याह ह्रियेति यान्लोकान्अन्यायवृत्तिर्धार्तरा ष्ट्रोध्यतिष्ठत्तान्ह्रीप्रभृतिभिर्गुणैरुपलक्षितेपांडवेअनुरक्तान्कुरु दुर्योधनेनष्टेप्रजानामस्मदभिमुखीकरणंत्वत्कार्यंनतुतेनसहअस्माकंसंधानमितिभावः ॥ १२ ॥

Digitized by Google